

DRIEPAS

Verenigingsblad van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo

Jaargang 28

nr.3

november 2011

In dit nummer:

Pioniers der
geschiedenis
van de
Liemers:
Jhr. mr. A.J.M.
van Nispen
tot Pannerden

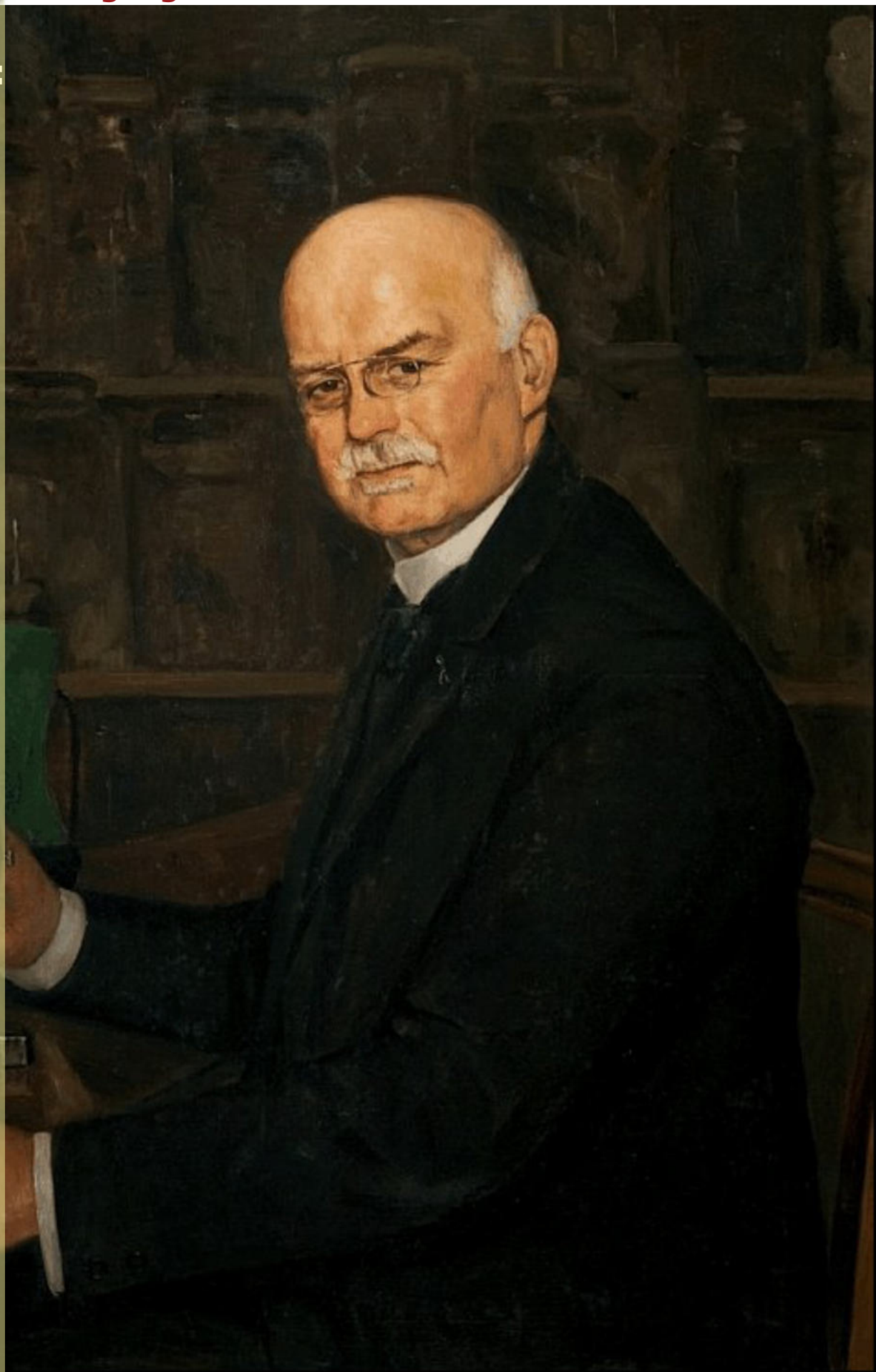
Van Groessen
naar
Groningen

In gesprek
met:
Riet Otten

De Hummel

Onderling
Genoegen
115 jaar

www.hkdgl.nl

Inhoudsopgave

In dit nummer:

Inhoudsopgave 2

Bij de voorpagina 2

Voorwoord 3

Colofon 3

Van Groessen naar Groningen 4

In gesprek met 7
In dit nummer een gesprek met Riet Otten

Pioniers der geschiedenis van de Liemers (6) 10

In dit nummer aandacht voor:

Jhr. mr. A.J.M. van Nispen tot Pannerden (1914-1972), advocaat, secretaris-generaal op het ministerie van Algemene Zaken en heemkundige.

De Hummel 15

Jaarprogramma 24

Verenigingsnieuws 25

Wij stellen aan u voor 28
Onderling Genoegen, 115 jaar.

Bij de voorpagina

Op de voorpagina een schilderij van Jan Willem van Wijhe, gemaakt ter gelegenheid van zijn afscheid in 1926 van de Universiteit in Groningen.

Het schilderij is van de hand van kunstschilder Bart Peizel (1887-1974) uit Veendam. Peizel heeft het grootste deel van zijn leven in Amsterdam gewoond en gewerkt. Naast stillevens en stads- en vergezichten, zijn het vooral zijn portretten waarmee hij de juiste toon raakt en zijn onderwerp levensecht weet vast te leggen.

Meer over het werk van Bart Peizel is terug te vinden in het boek *Bart Peizel (1887-1974): jonker tussen de joffers* door P. Maters.

Voorwoord

Geachte leden, abonnees,

Met de lange donkere avonden voor de boeg verwachten wij met dit derde nummer van 2011 u weer het nodige leesplezier te verschaffen. De redactie heeft weer veel werk verzet om een gevarieerde uitgave voor u te creëren. Zo leest u het zesde artikel over de pioniers van de geschiedenis van de Liemers, het laatste deel in de reeks. Heeft u voorkeur voor een te lezen thema over Duiven, Groessen of Loo of een idee voor een artikel in een volgende Driepas? Dan willen wij dat graag van u vernemen via ons e-mail adres redactie@hkdgl.nl.

Het artikel in deze uitgave van de heer Jonker over Jan Willem van Wijhe laat zien dat enkele inwoners van onze gemeente, al of niet hier geboren, het soms ver gebracht hebben in de maatschappij. Een onderzoek naar uit de gemeente Duiven geëmigreerde personen, die in Amerika of Canada hun toekomst hebben willen verbeteren, staat ook nog op onze verlanglijst. Kent u personen, familie of bekenden in of uit onze gemeente, die op welke manier dan ook wat van zich hebben laten horen in of buiten Nederland? Laat het ons weten!

Verder leest u een interessant verhaal over boerderij "de Hummel" op de grens van het kerkelijk bezit van Duiven en Groessen waar de heer Staring het nodige onderzoek naar heeft verricht.

Waargebeurde verhalen over families of personen zijn de laatste tijd een ware hype, zoals bijvoorbeeld "Het Pauperparadijs". Maar hoe kom je er toe om je familiegeschiedenis of levensverhaal op papier te zetten? Wat vergt dit voor onderzoek en hoe pak je het uitgeven ervan aan? En wil je familie dit wel allemaal geopenbaard zien?

Wij willen u hierover tijdens ons symposium op 18 november het nodige laten weten. We hebben als thema voor dit symposium gekozen voor "Ik en Wij" van de maand van de geschiedenis, vertaald naar levensverhaal of familiegeschiedenis. Wij verwelkomen de leden hierbij graag in het gemeentehuis van Duiven.

We wensen u veel lees- en luisterplezier.

G. van Hunen
Voorzitter.

Driepas is een uitgave van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo en verschijnt drie a vier maal per jaar.

Losse nummers € 2,50.

Driepas is een begrip uit de bouwkunst: drie elkaar snijdende cirkels die samen een driehoek vormen, veelvuldig toegepast in gotische kerkvensters. In profane zin gebruikt als symbool voor de samenwerking van de kerkdorpen Duiven, Groessen en 't Loo.

Redactieadres:
redactie@hkdgl.nl of
Eilandplein 302
6922 ER Duiven

Redactie:
C.M.J.M. van den Brink
F. Boekhorst
T. Kooy

Bestuur:
bestuur@hkdgl.nl

Voorzitter:
G.H. van Hunen (0316-52 73 66)

Secretaris:
secretariaat@hkdgl.nl
T. Peer-Stark (06-40 40 80 09)

Penningmeester:
T. Kooy (0316 -26 70 99)
Rabobank 315407484
Postbank 4923697

Public Relations:
G.H. van Hunen

Lid:
C.M.J.M. van de Brink

Secretariaat:
secretariaat@hkdgl.nl of
Eilandplein 302
6922 ER Duiven

Internet:
www.hkdgl.nl
twitter
[@hkdgl](https://twitter.com/hkdgl)

Oplage: 325 stuks

Het lidmaatschap van de Historische Kring kost €13,00 per jaar; het partner- of gezinslidmaatschap € 5,20 extra per jaar. Een abonnement op alleen de Driepas kost € 6,50 per jaar. Leden en abonnees buiten de gemeenten Duiven, Zevenaar en Westervoort betalen € 3,50 als bijdrage in de verzend- en portokosten. Opzeggen van lidmaatschap of abonnement uitsluitend schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar. Uit de uitgave mag niets worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming vooraf en zonder bronvermelding.

Van Groessen naar Groningen

Verdienstelijke Groessenaren krijgen vroeg of laat een straat naar zich genoemd. Zo is naar pastoor Jacob Vallick (1515-1571) een straat vernoemd, de naam van de 20ste eeuwse wethouder Th.J.P. Nass (1917-2001) is verbonden aan een laan. Zou Jan Willem van Wijhe ook eens die eer te beurt vallen?

De familienaam Van Wijhe is niet echt een Groessense naam, althans weinig mensen zullen bij het horen van deze naam denken: *O ja, die komt uit Groessen*. Dan behoor je bijvoorbeeld Aleven, Bloemberg of - natuurlijk - Nass te heten.

Het is eigenlijk wel te begrijpen dat de naam Van Wijhe niet in het collectieve geheugen van Groessen is blijven hangen, want de periode dat in Groessen een Van Wijhe heeft gewoond en gewerkt loopt ruwweg van 1850 tot 1920. Tot 1820 en na 1920 kwam de naam Van Wijhe zelfs in de gehele Liemers niet voor. Bovendien, zij waren niet katholiek.

De afkomst van Jan Willem van Wijhe (1856-1935)

I Jan van Wije, * omstreeks 1688 in Deventer, † op 31 januari 1724 in Deventer, ongeveer 36 jaar oud. Beroep: *tinnegieter*. Hij trouwde, ongeveer 25 jaar oud, in 1713 in Deventer met **Maria Mulders**. Het kerkelijk huwelijk vond plaats op 30 april 1713 in Deventer.

Kinderen van Jan en Maria:

- 1 Arnoldus van Wijhe**, * 12 december 1714 in Deventer, † vóór 1768, ten hoogste 54 jaar oud.
- 2 Jan Willem van Wijhe**, * 19 januari 1717 in Deventer, † 9 juni 1789 in Deventer, 72 jaar oud. Beroep: *tinnegieter*. Hij trouwde, 25 jaar oud, in 1742 in Deventer met **Johanna Geertruit Snellenborgh**, 28 jaar oud (* 21 december 1714 in Deventer, † 7 december 1803 in Deventer, 88 jaar oud). Het kerkelijk huwelijk vond plaats op 26 april 1742 in Deventer. Jan en Johanna kregen acht kinderen.
- 3 Henricus van Wijhe**, * 18 juli 1720 in Deventer. **Volgt II**.
- 4 Albertina van Wijhe**, * 24 september 1723 in Deventer, † vóór 1768, ten hoogste 45 jaar oud.

II Henricus van Wijhe, * 18 juli 1720 in Deventer, zoon van Jan van Wije en Maria Mulders, † 22 september 1795 in Deventer, 75 jaar oud. Beroep: *predikant*. Henricus trouwde, 33 jaar oud, in 1753 in Deventer met **Cornelia Hartkamp** († 7-12-1798 in Deventer).

Kinderen van Henricus en Cornelia:

- 1 Hendrika Maria van Wijhe**, * 2 juni 1755 in Wilp, † 1 oktober 1826 in Stedum, 71 jaar oud.
- 2 Jan Dirk van Wijhe**, * 19 maart 1759 in Wilp. **Volgt III**.
- 3 Arnoldus Wilhelmus van Wijhe**, * omstreeks 1762 in Voorst, † 23 augustus 1844 in Bathmen, ongeveer 82 jaar oud. Arnoldus bleef ongehuwd.

III Jan Dirk van Wijhe, * 19 maart 1759 in Wilp, zoon van Henricus van Wijhe en Cornelia Hartkamp. Beroep: *wijnkoper*. Hij trouwde, 19 jaar oud, in 1778 in Rotterdam met **Johanna Bulsing**, ongeveer 26 jaar oud (* omstreeks 1752 in Scherpenzeel, † 12-6-1834 in Hattem).

Kinderen van Jan en Johanna:

- 1 Henricus van Wijhe**, * 4 augustus 1778 in Wilp.
- 2 Cornelia Maria van Wijhe**, * in 1780 in Zutphen, gedoopt op 10 mei 1780 in Zutphen.
- 3 Henriëtta Johanna van Wijhe**, * in 1781 in Zutphen, gedoopt op 27 november 1781 in Zutphen, † 6 november 1843 in Hattem, 62 jaar oud.
- 4 Albarta Theodora van Wijhe**, * in 1783 in Zutphen, gedoopt op 21 september 1783 in Zutphen.
- 5 Elisabeth van Wijhe**, * in 1785 in Zutphen, gedoopt op 13 december 1785 in Zutphen, † 8 november 1822 in Arnhem, 37 jaar oud.

- 6 Antonia van Wijhe**, * 20 mei 1790 in Zutphen, † 4 september 1862 in Bergen op Zoom, 72 jaar oud.
- 7 Jan Willem van Wijhe**, * 16 december 1792 in Zutphen. **Volgt IV**.

IV Jan Willem van Wijhe, * 16 december 1792 in Zutphen, zoon van Jan Dirk van Wijhe en Johanna Bulsing, † 23 februari 1872 in Groessen, 79 jaar oud. Beroep: *commies te paard, visiteur*. Hij trouwde, 28 jaar oud, op 19 mei 1821 in Bergh met **Jacoba Helena van Leenhof**, 23 jaar oud (* 6-2-1798 in 's-Heerenberg, † 1-1-1888 in Amsterdam, 89 jaar oud).

Kinderen van Jan en Jacoba:

- 1 Jan Derk Jacob van Wijhe**, * 10 november 1821 in Zevenaar. **Volgt V**.
- 2 Willem Jan van Wijhe**, * 6 januari 1823 in Zevenaar. Hij trouwde, 26 jaar oud, op 3 januari 1850 in Schoonhoven met **Dirkje Hoogendoorn**, 20 jaar oud (* 18-4-1829 in Schoonhoven).
- 3 Albartus Theodorus van Wijhe**, * 25 mei 1827 in Zevenaar, † 29 juli 1861 in Schoonhoven, 34 jaar oud. Hij trouwde, 25 jaar oud, op 21 november 1852 in Zevenaar met **Adriana van Wingerden**, 36 jaar oud (* 30-3-1816 in Schoonhoven, † 24-11-1863 in Schoonhoven, 47 jaar oud).
- 4 Martinus Arnoldus van Wijhe**, * 4 juli 1829 in Zevenaar, † 17 mei 1906 in Nijmegen, 76 jaar oud.
- 5 Elias Christiaan van Wijhe**, * 25 maart 1831 in Zevenaar, † 17 augustus 1831 in Zevenaar, 4 maanden oud.
- 6 Willem Frederik van Wijhe**, * 19 april 1832 in Zevenaar, † 17 maart 1885 in Amsterdam, 52 jaar oud. Beroep: *tapper*. Willem bleef ongehuwd.
- 7 Pieter Rust van Wijhe**, * 14 oktober 1834 in Zevenaar, † 13 juli 1836 in Zevenaar, 1 jaar oud.
- 8 Alexander Jan Hendrik van Wijhe**, * 31 oktober 1836 in Zevenaar, † 13 juli 1837 in Zevenaar, 8 maanden oud.
- 9 Helena Susanna van Wijhe**, * 25 februari 1838 in Zevenaar, † 27 juli 1841 in Zevenaar, 3 jaar oud.
- 10 Jacob Leonard van Wijhe**, * 15 september 1841 in Zevenaar, † 19 maart 1892 in Amsterdam, 50 jaar oud. Beroep: *luitenant-kolonel KNIL*. Jacob trouwde, 43 jaar oud, op 30 juli 1885 in Leiden met **Henriëtte Frederika Antoinette Berendsen**, 40 jaar oud (* 4-4-1845 in Beekbergen, † 15-10-1918 in Amsterdam, 73 jaar oud).
- 11 Jan Hendrik Alexander van Wijhe**, * 12 januari 1845 in Zevenaar.

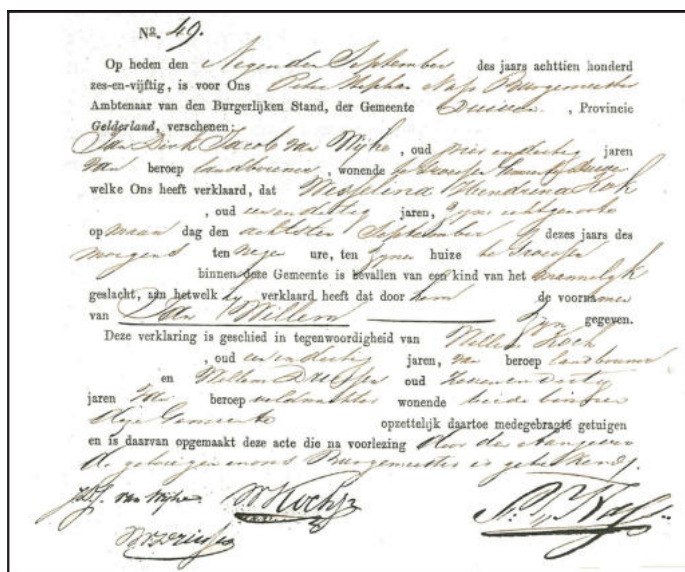
V Jan Derk Jacob van Wijhe, * 10 november 1821 in Zevenaar, zoon van Jan Willem van Wijhe en Jacoba Helena van Leenhof, † 18 augustus 1915 in Terborg, 93 jaar oud. Beroep: *koopvaardijkapitein, landbouwer*. Jan trouwde, 31 jaar oud, op 2 december 1852 in Duiven met **Wesselina Hendrina Kok**, 28 jaar oud (* 11-3-1824 in Groessen. † 3-12-1893 in Groessen, 69 jaar oud).

Kinderen van Jan en Wesselina:

- 1 NN van Wijhe**, levenloos geboren kind, * 22 januari 1855 in Groessen.
- 2 Jan Willem van Wijhe**, * 8 september 1856 in Groessen. **Volgt VI**.
- 3 Gezina Helena van Wijhe**, * 29 april 1858 in Groessen, † 20 april 1958 in Middelburg, 99 jaar oud. Gezina trouwde, 19 jaar oud, op 6 september 1877 in Duiven met **Theodoor Johan Dop**, 23 jaar oud. De scheiding werd uitgesproken op 14 mei 1908 in Arnhem. Theodoor is geboren op 13-10-1853 in Amsterdam, zoon van Jan Dop en Theodora Hendrika Fiedeldij.
- 4 Louisa Hendrika van Wijhe**, * 6 oktober 1860 in Groessen, † 25 augustus 1898 in Maartensdijk, 37 jaar oud. Louisa trouwde, 19 jaar oud, op 3 juni 1880 in Duiven met **Johannes Jacobus Copijn**, 30 jaar oud (* 16-2-1850 in Maartensdijk, † 26-4-1898 in De Bilt, 48 jaar oud). Beroep: *rijtuigfabrikant*.
- 5 Jacoba Helena van Wijhe**, * 20 september 1861 in Groessen, † 13 juli 1922 in Groessen, 60 jaar oud. Jacoba trouwde, 39 jaar oud, op 3 september 1901 in Duiven met **Peter Geerlig Riemer**, 27 jaar oud (* 3-6-1874 in Arnhem, † 9-12-1933 in Groessen, 59 jaar oud). Beroep: *landbouwer*.
- 6 Antonia Johanna Geetruida van Wijhe**, * 3 juni 1863 in Groessen, † 13 mei 1937 in Utrecht, 73 jaar oud.
- 7 Wesselina Frederica Alexandrina van Wijhe**, * 2 april 1865 in Groessen, † 1 januari 1916 in Utrecht, 50 jaar oud. Wesselina trouwde, 24 jaar oud, op 6 juni 1889 in Duiven met **Philip Gerhard Hendrik Dop**, ongeveer 23 jaar oud (* omstreeks 1866 in Amsterdam, zoon van Jan Dop en Theodora Hendrika Fiedeldij).

8 Albertine Margaretha van Wijhe, * 26 december 1866 in Groessen, † 9 juni 1957 in Naarden, 90 jaar oud. Albertine trouwde, 24 jaar oud, op 13 augustus 1891 in Duiven met **Maurits Hendrik Gerrit Dop**(1), 20 jaar oud. De scheiding werd uitgesproken op 3 mei 1907 in Amsterdam. Maurits is geboren op 19-5-1871 in Amsterdam, zoon van Jan Dop en Theodora Hendrika Fiedeldij.

9 Leonard Alexander van Wijhe, * 16 juni 1869 in Groessen, † 19 januari 1952 in Ermelo, 82 jaar oud.

Geboorteaakte van Jan Willem van Wijhe.

VI Jan Willem van Wijhe

Jan Willem van Wijhe is dus de oudste zoon van Jan Derk Jacob van Wijhe, die door zijn huwelijk met Wesselina Hendrina Kok op de Vossendel te Groessen terecht gekomen is. Wesselina is de dochter van Jan Willem Kok en Gesina Margaretha Wissing. In zijn artikel "Boerderij Voshoeve, Huijmeshofstede of Vossendel te Groessen"(2) heeft A.W.A. Bruins uitgebreid aandacht geschonken aan de bewoners-geschiedenis van het markante pand aan de Vossendel. Door huwelijken is deze hofstede lange tijd a.h.w. "in de familie" gebleven, telkens trouwt een echtgenoot in met de dochter van de vorige eigenaar. In 1784 is Derek Wissing de eigenaar; dochter Gesina huwt in 1812 met Jan Willem Kok, wiens dochter Wesselina in 1852 met Jan Derk Jacob van Wijhe trouwt, en vervolgens hún dochter Jacoba in 1901 met Peter Geerlig Riemer.

Vader J.D.J. van Wijhe heeft nog een menslievende rol gespeeld tijdens de beruchte pokkenepidemie van 1871 in 't Loo. Samen met zijn buurman op de Loowaard, Willem Koch, start hij onder de lezers van de Arnhemsche Courant(3) een inzamelingsactie voor de zwaar getroffen inwoners van het dorp. Een actie waarvoor beide heren (en nog enkele andere) publiekelijk worden bedankt door burgemeester H. J. Blaisse van Duiven.

Jan Willem van Wijhe is geboren op 8 september 1856 te Groessen. Het is niet bekend of hij in Groessen naar school is gegaan. Het is een bijzondere school, maar vanwege de gemeentelijke subsidie toegankelijk voor alle gezindten. Het school-

gebouw is echter onder de maat.

Hoe het ook zij, Jan Willem heeft meer dan alleen lager onderwijs genoten, in 1873 doet hij eindexamen H.B.S. te Arnhem en hij gaat vervolgens in Leiden plant- en dierkunde studeren.

In de zomer van 1880 studeert hij een aantal maanden in Freiburg, waar hij de grondslag legt voor zijn proefschrift(4) waarmee hij in Leiden in hetzelfde jaar de doctorstitel behaalt. Tot 1884 blijft hij werkzaam als assistent zoölogie in Leiden.

In 1884 stapt Jan Willem van Wijhe over naar het onderwijs, hij wordt leraar aan de H.B.S. te Almelo. Dit is ook het jaar waarin hij trouwt met Maria Antonia Hazelhoff Roelfzema (*1-7-1856 te Zevenaar, † 11-10-1936, te Groningen). Het echtpaar krijgt vier kinderen:

- 1 NN van Wijhe**, levenloos geboren zoon, * 7 april 1885 in Almelo.
- 2 Karel van Wijhe**, * 27 maart 1886 in Almelo, † 28 augustus 1959 in Vlagtwedde, 73 jaar oud. Beroep: *ingenieur, leraar*. Karel trouwde, 32 jaar oud, op 28 mei 1918 in Heemstede met **Nelly van Teutum**, 23 jaar oud (* 25-2-1895 in Den Helder).
- 3 Lina van Wijhe**, * 4 september 1892 in Groningen, † 21 oktober 1975 in Groningen, 83 jaar oud. Lina trouwde, 26 jaar oud, op 23 december 1918 in Groningen met **Elko Huizinga**, 25 jaar oud (* 11-9-1893 in Semarang (N.I.). Beroep: *arts*.
- 4 Antonia van Wijhe**, * 13 januari 1894 in Groningen, † 10 maart 1976 in Haarlemmermeer, 82 jaar oud. Antonia trouwde, 25 jaar oud, op 24 november 1919 in Groningen met **Marcus Koppius**, 30 jaar oud (* 5-5-1889 in Groningen, † 25-2-1975 in Nijkerk, 85 jaar oud). Beroep: *advocaat*.

Zijn wetenschappelijke carrière (1889-1926)

De baan als leraar op de H.B.S. duurt drie jaar, de wetenschap roept. Hij gaat in 1887 in op een uitnodiging in Freiburg als prosector(5) te komen werken. Zijn arbeid in Freiburg wordt in 1889 gewaardeerd met de verlening van een doctoraat honoris causa in de geneeskunde.

Aan de universiteit van Groningen komt een positie vrij voor een anatoom aan de medische faculteit, een specialisme waarvoor in die jaren eigenlijk geen geschikt geachte Nederlandse kandidaten zijn. Twee keer eerder is daarom aan een Nederlandse universiteit een Duitse anatoom benoemd, alhoewel de naam van J.W. van Wijhe wel circuleert. Zijn kansen zijn echter gering, want hij is geen afgestudeerd arts maar bioloog.

Dankzij een aantal wetenschappelijke publicaties van zijn hand en mede dankzij brede steun uit wetenschappelijke kringen in binnen- en buitenland stappen de Groningse curatoren over het bezwaar heen. Jan Willem van Wijhe wordt als eerste niet-arts tot hoogleraar aan de medische faculteit benoemd met als leeropdracht ontleedkunde en embryologie. Op 24 september 1889 houdt hij zijn inaugurale rede.

Hij stort zich met hart en ziel op zijn werk, *talrijke*

generaties van aankomende artsen hebben van zijn onderwijs genoten, zijn studenten ervaren hem als een wel gestreng, doch rechtvaardige en hooglijk gewaardeerde figuur(6).

Een poging van de Leidse faculteit hem te bewegen Groningen te verlaten, mislukt. Hij blijft Groningen trouw. In de jaren 1904-1905 is hij Rector Magnificus van deze universiteit. De kroon op zijn arbeid is ongetwijfeld de totstandkoming van een nieuw Anatomisch Laboratorium in 1909.

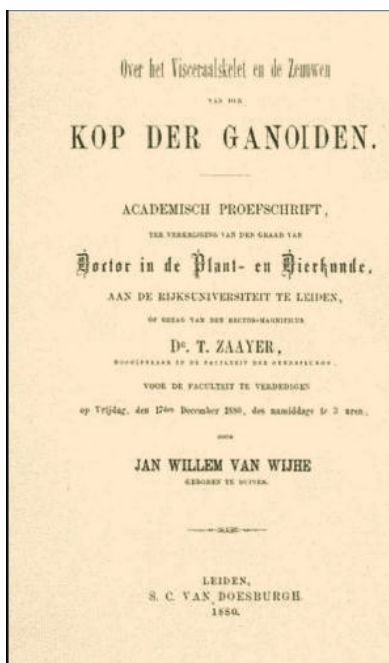
In het binnen- en buitenland is hij bekend en geniet hij waardering. Hij wordt in 1893 lid van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, in 1906 verleent de universiteit van Aberdeen hem het eredoctoraat in de rechten, hij is erelid van de Belgische Société Royale Zoölogie.

Zijn laatste jaren (1926-1935)

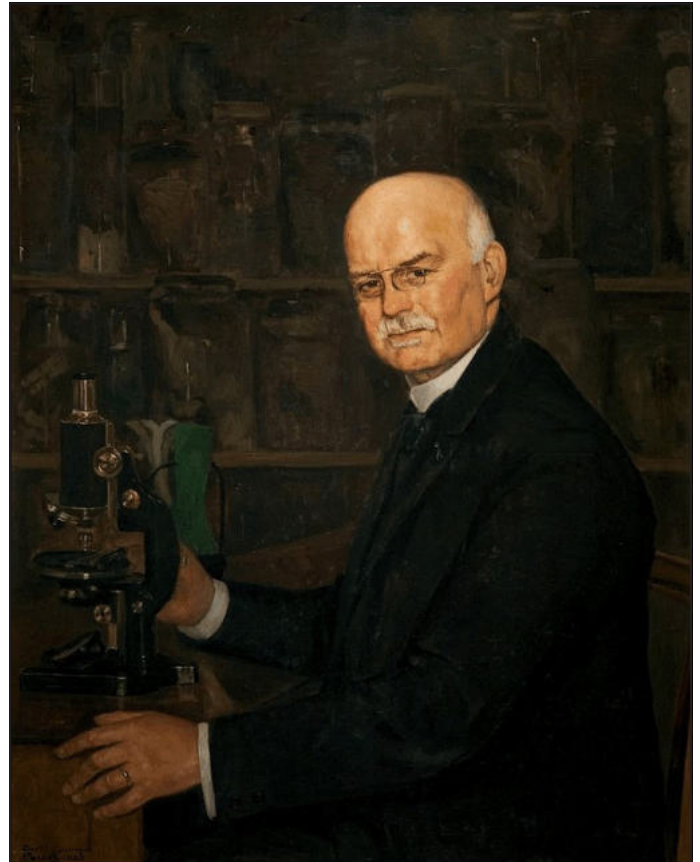
In 1926 gaat prof. dr. J.W. van Wijhe met emeritaat, *nolens volens* blijkbaar want hij keert tot op hoge leeftijd nog regelmatig terug in "zijn" laboratorium om zijn onderzoek met lancetvisjes voort te zetten. Op 78-jarige leeftijd is Jan Willem van Wijhe te Groningen overleden. Zelfs bij zijn overlijden is er nog aan zijn werk gedacht. De feitelijke sterfdatum, 22 februari 1935, is op verzoek van de familie (aanvankelijk) niet bekend gemaakt, men heeft 25 april 1935 opgegeven. Bij testamentaire beschikking had prof. Van Wijhe namelijk bepaald dat zijn lichaam na zijn dood voor het onderwijs in de ontleedkunde bestemd moest worden. Op 25 april zijn de stoffelijke resten begraven.

J.W. van Wijhe en Groessen

Als men de levensloop van Jan Willem van Wijhe bekijkt, heeft hij weinig met Groessen van doen

Het omslag van het proefschrift.

Portret van prof. dr. J.W. van Wijhe, t.g.v. zijn afscheid in 1926 geschilderd door Bart Peizel (Universiteitsmuseum Groningen)

gehad. Na zijn studie in Leiden is er geen relatie met Groessen meer, tenzij voor familiebezoek aan zijn zuster Jacoba (t/m 1922). Hij is ongetwijfeld door geboorte een Groessenaar, eentje die het ver heeft geschopt. Maar niet van dezelfde orde als pastoor Vallick en wethouder Nass die hun hele werkzame leven in en voor Groessen hebben geleefd. Alhoewel, gezien zijn glanzende wetenschappelijke carrière mag men toch ook aan hem denken als er weer een straatnaam gezocht wordt?

Th.M.J. Jonker, 't Loo

Geraadpleegd (naast de in de noten vermelde literatuur):

- 1) Professors University of Groningen - Museum of the University;
- 2) L. de Rooy, 2009: *Lodewijk Bolk en de bloei van de Nederlandse anatomie, 1860-1940*, dissertatie UvA, Amsterdam.

Noten:

- (1) Bij Koninklijk Besluit d.d. 20-4-1895, nr. 68, is toegestaan dat M.H.G.T. Dop "bij zijn geslachtsnaam den naam van Fiedeldij voege, met dien gevolge dat hij met zijne wettige nakomelingen voortaan den naam zal dragen van Fiedeldij Dop".
- (2) Driepas jrg. 22 (2005), p. 35-42.
- (3) J.W. van Petersen, 1989: *Van zoete wijn en bittere medicijn*, p. 212-213, Zutphen.
- (4) *Over het visceraalskelet en de zenuwen van den kop der Ganoiden*. (Ganoiden zijn prehistorische visachtige dieren). Het boekwerk is nog steeds op talloze websites te raadplegen.
- (5) Een prosector (letterlijk: voorsnijder) is een ontleder van menselijke en dierlijke lichamen. Aan de universiteit is het de persoon die onder toezicht van een hoogleraar anatomische bewerkingen verricht. (bron: Wikipedia)
- (6) M. de Burllet, 1935: *In Memoriam Jan Willem van Wijhe*, Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde, 79.II.18 (beide citaten).